

VIII. kapitola

Cizí zdroje, závazky, rezervy a jejich oceňování

Abstrakt

Modul vymezuje cizí zdroje financování a rozlišuje závazky, rezervy, přijaté zálohy, časové rozlišení a dohadné položky. Představuje klasifikaci a vykazování krátkodobých a dlouhodobých závazků v české rozvaze, jejich prvotní a následné ocenění a zákaz neoprávněného vzájemného zúčtování. Podrobně se věnuje dodavatelským závazkům, DPH, úvěrům, zápůjčkám, úrokům, dodavatelskému financování, zaměstnaneckým a daňovým závazkům a závazkům v cizí měně. Samostatná část rozebírá tvorbu a použití účetních a daňových rezerv. Mezinárodní srovnání zahrnuje finanční závazky podle IFRS 9, rezervy a podmíněné závazky podle IAS 37 a leasingové závazky podle IFRS 16, včetně efektivní úrokové míry a odúčtování závazků.

DOI: 10.52950/UP.2026.001.08

APA citace: Rotschedl, J. (2026). Cizí zdroje, závazky, rezervy a jejich oceňování. In *Vybrané kapitoly z účetnictví podniku* (pp. 126–144). European Research Center, s.r.o. <https://doi.org/10.52950/UP.2026.001.08>

Právní a standardizační stav

Text vychází z českých předpisů účinných ke dni 31. července 2026, zejména ze zákona č. 563/1991 Sb., vyhlášky č. 500/2002 Sb., Českých účetních standardů pro podnikatele č. 001, 003, 004, 006, 017, 018 a 019, zákona č. 593/1992 Sb. a zákona č. 235/2004 Sb. Mezinárodní část vychází zejména z IAS 1, IFRS 9, IFRS 7, IAS 32, IAS 37, IFRS 16, IAS 12, IAS 19 a IAS 21. Číselná označení syntetických účtů v příkladech jsou orientační a účetní jednotka je musí sladit se svým účtovým rozvrhem.

Cíl modulu	Vymezit cizí zdroje a jednotlivé typy závazků, vysvětlit jejich uznání, klasifikaci, oceňování a účtování podle české účetní úpravy a IFRS a správně odlišit závazek, rezervu, dohadnou položku pasivní, výdaj příštích období a výnos příštích období.
Klíčová slova	závazek, dluh, cizí zdroje, krátkodobý závazek, dlouhodobý závazek, finanční závazek, efektivní úroková míra, přijatá záloha, časové rozlišení, dohadný účet pasivní, rezerva, podmíněný závazek, leasingový závazek, odložená daň
Výstupy z učení	Student zařadí závazek do české rozvahy, rozliší krátkodobou a dlouhodobou část, zaúčtuje běžné závazkové operace, posoudí tvorbu a zúčtování rezervy, vysvětlí oceňování finančních závazků podle IFRS 9 a porovná české zachycení nájmu s modelem IFRS 16.

1 Ekonomická podstata závazků a cizích zdrojů

Závazek je současná povinnost účetní jednotky, která vznikla v důsledku minulé události a jejíž vypořádání zpravidla povede k odtoku peněz, jiného aktiva nebo poskytnutí služby. Závazek tedy nevzniká pouhým očekáváním budoucího nákupu; musí existovat minulé událost, která účetní jednotce zanechala povinnost, již nemůže realisticky obejít.

Pojem cizí zdroje je širší bilanční označení. V české rozvaze zahrnuje zejména rezervy a dlouhodobé a krátkodobé závazky. Vedle nich se na straně pasiv vykazuje také časové rozlišení pasiv. To představuje závazkové nebo výnosové položky související s časovým přiřazením nákladů a výnosů, nikoli vždy samostatný právní dluh vůči přesně určenému věřiteli.

Účetní a právní terminologie

V soukromém právu se rozlišuje závazkový právní vztah a dluh konkrétního dlužníka. Účetní předpisy tradičně používají pojem „závazek“ i pro vykazované dluhy. Ve studijní opoře je proto pojem závazek používán v účetním smyslu; právní povaha konkrétní povinnosti se posuzuje podle smlouvy a příslušného právního předpisu.

Jednotlivé pasivní položky je nutné odlišovat podle míry jistoty, povahy povinnosti a okamžiku, kdy vznikla. Nesprávná záměna může ovlivnit výsledek hospodaření, splatnost závazků i informace v příloze účetní závěrky.

POLOŽKA	PODSTATA	TYPICKÝ ČESKÝ ÚČET
BĚŽNÝ ZÁVAZEK	Existuje věřitel, titul i částka jsou zpravidla známy; například přijatá faktura.	321, 325, 331, 336, 341, 461
VÝDAJE PŘÍŠTÍCH OBDOBÍ	Náklad patří do běžného období, přesná částka a titul jsou známy, ale výdaj nastane později.	383
DOHADNÝ ÚČET PASIVNÍ	Náklad patří do běžného období, titul je znám, avšak částku je nutno kvalifikovaně odhadnout.	389
REZERVA	Povinnost nebo náklad je jasně vymezen, vznik je pravděpodobný nebo jistý, avšak nejistá je výše nebo okamžik vypořádání.	45x
VÝNOSY PŘÍŠTÍCH OBDOBÍ	Příjem nebo pohledávka již vznikly, ale výnos věcně patří do budoucích období.	384
PŘIJATÁ ZÁLOHA	Zákazník poskytl úplatu před splněním; účetní jednotka má povinnost dodat plnění nebo částku vrátit.	324 nebo dlouhodobý účet

Mezi položkami neexistuje volná zaměnitelnost. Například nevyfakturovaná spotřeba energie je při nejisté částce dohadným účtem pasivním, nikoli automaticky rezervou. Rezerva se používá pro významnější nejisté povinnosti, jako jsou garanční opravy, soudní spory nebo restrukturalizace při splnění zákonných podmínek.

2 Vykazování cizích zdrojů v české rozvaze

Podle aktuálního uspořádání rozvahy podnikatelů se cizí zdroje vykazují v souhrnné položce B. + C. Cizí zdroje. Položka B. obsahuje rezervy a položka C. závazky. Časové rozlišení pasiv může být podle zvolené formy rozvahy vykázáno jako C.III nebo jako samostatná položka D. Obsahuje výdaje příštích období a výnosy příštích období. Dohadné účty pasivní nejsou součástí této položky; vykazují se mezi ostatními dlouhodobými nebo krátkodobými závazky podle zbývajících splatností. Účetní jednotka musí zvolený způsob používat konzistentně.

ČÁST ROZVAHY	HLAVNÍ OBSAH
B. REZERVY	B.1 Rezerva na důchody a podobné závazky; B.2 Rezerva na daň z příjmů; B.3 Rezervy podle zvláštních právních předpisů; B.4 Ostatní rezervy.
C.I DLOUHODOBÉ ZÁVAZKY	Vydané dluhopisy, závazky k úvěrovým institucím, dlouhodobé přijaté zálohy, obchodní závazky, směnky, závazky k propojeným osobám, odložený daňový závazek, dlouhodobé dohadné účty pasivní a jiné dlouhodobé závazky.
C.II KRÁTKODOBÉ ZÁVAZKY	Krátkodobé úvěry a dluhopisy, přijaté zálohy, závazky z obchodních vztahů, závazky k zaměstnancům, sociálnímu a zdravotnímu pojištění, státu, krátkodobé dohadné účty pasivní a jiné krátkodobé závazky.
C.III NEBO D. ČASOVÉ ROZLIŠENÍ PASIV	Výdaje příštích období a výnosy příštích období. Dohadné účty pasivní se zde nevykazují.

Dlouhodobá a krátkodobá část

Pro prezentaci v účetní závěrce je rozhodná zbývajících doba splatnosti k rozvahovému dni. Část dlouhodobého úvěru splatná v následujících dvanácti měsících se proto vykáže jako krátkodobý závazek, i když je analyticky vedena na účtu dlouhodobého úvěru. Samotný převod mezi syntetickými účty závisí na účtovém rozvrhu účetní jednotky; správná prezentace v rozvaze je však povinná.

3 Klasifikace závazků podle IFRS

IAS 1 Presentation of Financial Statements, který se používá pro účetní období začínající před 1. lednem 2027, klasifikuje závazek jako krátkodobý zejména tehdy, když se očekává jeho vypořádání v běžném provozním cyklu, je držen především k obchodování, je splatný do dvanácti měsíců po

konci účetního období nebo účetní jednotka nemá k rozvahovému dni právo odložit jeho vypořádání alespoň o dvanáct měsíců. Ostatní závazky jsou dlouhodobé.

Právo odložit vypořádání musí existovat již k rozvahovému dni. U úvěrů s finančními podmínkami – covenants – ovlivňují klasifikaci ty podmínky, které musí být splněny nejpozději k rozvahovému dni. Podmínky testované až po rozvahovém dni klasifikaci samy o sobě nemění, ale mohou vyžadovat významné zveřejnění o riziku předčasné splatnosti.

Obchodní závazky vzniklé v běžném provozním cyklu jsou krátkodobé i tehdy, pokud je provozní cyklus delší než dvanáct měsíců. Odložené daňové závazky se při členění rozvahy na krátkodobé a dlouhodobé neklasifikují jako krátkodobé. Refinancování sjednané až po rozvahovém dni zpravidla nemění klasifikaci k rozvahovému dni; jde o událost po skončení účetního období. IFRS 18 nahradí IAS 1 pro období začínající 1. ledna 2027; principy klasifikace závazků byly do IFRS 18 převzaty.

4 Zákaz vzájemného zúčtování

Aktiva a závazky se obecně vykazují odděleně. Započtení pohledávky a závazku vůči stejné osobě je možné jen tehdy, dovoluje-li to účetní úprava a je-li splněna právní a ekonomická podstata započtení. Pouhá existence pohledávky a závazku vůči jednomu partnerovi není důvodem pro jejich čisté vykázání.

Podle IAS 32 lze finanční aktivum a finanční závazek započíst pouze tehdy, když existuje právně vymahatelné právo započtení a účetní jednotka má v úmyslu vypořádat položky čistě nebo současně. České předpisy rovněž vycházejí ze zákazu vzájemného zúčtování a stanoví jen konkrétní výjimky.

5 Oceňování závazků podle českých předpisů

Závazky se při vzniku podle § 25 zákona o účetnictví oceňují jmenovitou hodnotou. Pořizovací cena se u závazků nepoužívá stejným způsobem jako u nabytých pohledávek. K rozvahovému dni účetní jednotka ověřuje, zda účetní hodnota odpovídá skutečné výši povinnosti; zjistí-li se při inventarizaci vyšší částka závazku, musí být v účetnictví a účetní závěrce zachycena.

U závazků v cizí měně se vedle české měny vede i údaj v příslušné cizí měně. Při vzniku se použije kurz stanovený podle zákona o účetnictví a vnitřního předpisu účetní jednotky. K rozvahovému dni se peněžní závazek přepočítá závěrkovým kurzem České národní banky. Kursový rozdíl se zpravidla vykáže ve finančních nákladech nebo výnosech.

Datum faktury není univerzálním pravidlem

Pro vznik a ocenění závazku se určuje okamžik uskutečnění účetního případu podle ekonomické podstaty transakce, účetních předpisů a vnitřní směrnice. Nelze obecně tvrdit, že u každého závazku v cizí měně je rozhodující vždy datum vystavení dodavatelské faktury.

5.1 Závazky z obchodních vztahů

Závazek vůči dodavateli vzniká, když účetní jednotka přijala zboží nebo službu a je povinna zaplatit. Přijatá faktura je účetním a daňovým dokladem, nikoli sama o sobě jediným důvodem

vzniku nákladu nebo závazku. Pokud je plnění přijato před fakturou, musí být zachyceno v období, s nímž věcně a časově souvisí, například prostřednictvím dohadného účtu pasivního.

Při způsobu A účtování zásob se pořízení materiálu zachycuje přes účet pořízení; po převzetí na sklad se hodnota převede na skladový účet. Přímé účtování faktury na účet 112 bez zachycení pořízení je vhodné jen tehdy, pokud je postup v konkrétní situaci věcně správný a odpovídá účtovému rozvrhu. V základním příkladu se používá účet 111.

ÚČETNÍ PŘÍPAD	ČÁSTKA	MD	D
DODAVATELSKÁ FAKTURA ZA MATERIÁL – CENA BEZ DPH	100 000 Kč	111	321
DPH NA VSTUPU PŘI SPLNĚNÍ PODMÍNEK ODPOČTU	21 000 Kč	343	321
PŘEVZETÍ MATERIÁLU NA SKLAD	100 000 Kč	112	111
ÚHRADA FAKTURY Z BANKOVNÍHO ÚČTU	121 000 Kč	321	221

Při způsobu B se nákup materiálu v průběhu období účtuje přímo do spotřeby, například 501/321, a stav zásob se upraví při uzávěrce na základě skladové evidence a inventarizace. Zvolený způsob musí být upraven ve vnitřní směrnici.

5.2 Přijaté zálohy a DPH

Přijatá záloha není výnosem, dokud účetní jednotka nesplní sjednané plnění. Představuje závazek dodat zboží nebo službu, případně částku vrátit. U zdanitelného plnění může přijetím úplaty před uskutečněním plnění vzniknout povinnost přiznat DPH a vystavit daňový doklad k přijaté platbě. Účetní zachycení proto musí oddělit základ zálohy a DPH.

Příklad: zákazník uhradí předem 121 000 Kč včetně 21% DPH. Následně je poskytnuto plnění ve stejné výši a vystavena konečná faktura.

ÚČETNÍ PŘÍPAD	ČÁSTKA	MD	D
PŘIJETÍ ZÁLOHY NA BANKOVNÍ ÚČET	121 000 Kč	221	324
DPH Z PŘIJATÉ ÚPLATY	21 000 Kč	324	343
KONEČNÁ FAKTURA – ZÁKLAD DANĚ	100 000 Kč	311	60x
KONEČNÁ FAKTURA – DPH	21 000 Kč	311	343
ZAPOČTENÍ ZÁKLADU PŘIJATÉ ZÁLOHY	100 000 Kč	324	311
ZAPOČTENÍ JIŽ PŘIZNANÉ DPH	21 000 Kč	343	311

Konkrétní analytické členění účtu 324 a technika zúčtování DPH se mohou lišit podle účetního softwaru, musí však zajistit, že DPH nebude přiznána dvakrát a že po úplném zúčtování nezůstane neoprávněný zůstatek pohledávky ani zálohy.

5.3 Výdaje příštích období, dohadné účty pasivní a výnosy příštích období

SITUACE	SPRÁVNÉ ZACHYCENÍ	PŘÍKLAD
ČÁSTKA I TITUL JSOU PŘESNĚ ZNÁMY, PLATBA PŘIJEDE POZDĚJI	383 – Výdaje příštích období	Smluvně přesně stanovený úrok za prosinec placený v lednu.
PLNĚNÍ BYLO SPOTŘEBOVÁNO, FAKTURA CHYBÍ A ČÁSTKA SE ODHADUJE	389 – Dohadné účty pasivní	Nevyfakturovaná energie, právní služby nebo audit.
PŘÍJEM NEBO FAKTURACE PŘEDCHÁZÍ OBDOBÍ, VE KTERÉM VZNIKNE VÝNOS	384 – Výnosy příštích období	Předem vyfakturované víceleté předplatné.
BUDOUCÍ POVINNOST MÁ NEJISTOU VÝŠI NEBO OKAMŽIK A SPLŇUJE PODMÍNKY REZERVY	45x – Rezerva	Garanční opravy nebo pravděpodobný soudní spor.

Příklad dohadné položky: účetní jednotka odhadne nevyfakturovanou spotřebu energie za prosinec na 80 000 Kč. Zaúčtuje 502/389. V lednu obdrží fakturu 82 000 Kč bez DPH. Dohadná položka se zúčtuje 389/321 ve výši 80 000 Kč a rozdíl 2 000 Kč se zaúčtuje do nákladů běžného období, pokud nejde o významnou chybu minulého období. DPH se účtuje podle daňového dokladu a zákona o DPH.

5.4 Úvěry, zápůjčky a úroky v českém účetnictví

Přijetí úvěru nebo zápůjčky nezvyšuje výnos; vzniká peněžní prostředek a současně závazek. Splátka jistiny není nákladem. Nákladem jsou zejména úroky a související poplatky, pokud nejsou podle účetních předpisů součástí ocenění kvalifikovaného aktiva nebo jiného aktiva.

ÚČETNÍ PŘÍPAD	ČÁSTKA	MD	D
ČERPÁNÍ DLOUHODOBÉHO BANKOVNÍHO ÚVĚRU	1 000 000 Kč	221	461
PŘESNĚ VYČÍSLENÝ ÚROK BĚŽNÉHO OBDOBÍ, SPLATNÝ POZDĚJI	50 000 Kč	562	383
ÚHRADA DŘÍVE ČASOVĚ ROZLIŠENÉHO ÚROKU	50 000 Kč	383	221
SPLÁTKA JISTINY	200 000 Kč	461	221

Pokud banka úrok odečte přímo z účtu ve stejném období, může být účtován 562/221. Zaúčtování úroku přímo ve prospěch účtu jistiny 461 nebo 231 je správné jen tehdy, když se podle smlouvy

skutečně kapitalizuje do jistiny. Běžný splatný úrok se vede jako samostatný závazek nebo časové rozlišení.

K rozvahovému dni se část jistiny splatná v následujících dvanácti měsících vykáže mezi krátkodobými závazky. Úvěrové podmínky, ručení, zástavy a významné riziko porušení smluvních ukazatelů se popisují v příloze, je-li informace významná.

6 Finanční závazky podle IFRS 9

Finanční závazek vzniká ze smluvní povinnosti předat peníze nebo jiné finanční aktivum, případně vyměnit finanční aktiva nebo závazky za potenciálně nevýhodných podmínek. IFRS 9 požaduje uznání finančního závazku, když se účetní jednotka stane stranou smluvních ustanovení finančního nástroje.

Při prvotním uznání se finanční závazek oceňuje reálnou hodnotou. U závazku, který není oceňován reálnou hodnotou do hospodářského výsledku, se přičtou nebo odečtou přímo přiřaditelné transakční náklady. Většina úvěrů, obchodních závazků a vydaných dluhopisů se následně oceňuje naběhlou hodnotou pomocí metody efektivní úrokové míry. Deriváty a vybrané závazky se oceňují reálnou hodnotou do hospodářského výsledku.

KATEGORIE	NÁSLEDNÉ OCENĚNÍ	TYPICKÉ PŘÍKLADY
NABĚHLÁ HODNOTA	Původní účetní hodnota upravená o splátky jistiny a kumulovanou efektivní úrokovou míru.	Bankovní úvěr, vydaný dluhopis, běžný obchodní závazek.
REÁLNÁ HODNOTA DO VÝSLEDKU – FVTPL	Změny reálné hodnoty se zpravidla vykazují v hospodářském výsledku; u určených závazků platí zvláštní pravidlo pro vlastní úvěrové riziko.	Derivátový závazek, závazek držený k obchodování, závazek určený do FVTPL při splnění kritérií.

6.1 Efektivní úroková míra – příklad

Účetní jednotka vydá tříletý dluhopis s nominální hodnotou 1 000 000 Kč a ročním kuponem 5 %. Po odečtení emisních nákladů obdrží čistě 970 000 Kč. Efektivní úroková míra, která diskontuje smluvní peněžní toky na počáteční účetní hodnotu, činí přibližně 6,125 %.

ROK	POČÁTEČNÍ NABĚHLÁ HODNOTA	EFEKTIVNÍ ÚROK 6,125 %	ZAPLACENÝ KUPON / JISTINA	KONEČNÁ HODNOTA
1	970 000	59 412	50 000	979 412
2	979 412	59 988	50 000	989 400
3	989 400	60 600	1 050 000	0

Rozdíl mezi efektivním úrokovým nákladem a vyplaceným kuponem postupně zvyšuje účetní hodnotu závazku až na nominální hodnotu. Transakční náklady se proto nerozpustí jednorázově, ale prostřednictvím efektivní úrokové míry po dobu trvání nástroje.

6.2 Odúčtování a změny finančních závazků podle IFRS 9

Finanční závazek se odúčtuje, když zanikne – tedy když je smluvní povinnost splněna, zrušena nebo skončí její platnost. Výměna dluhového nástroje mezi stejným věřitelem a dlužníkem za podstatně odlišných podmínek se účtuje jako zánik původního a vznik nového závazku. Při méně významné změně se upraví účetní hodnota původního závazku a rozdíl se zachytí podle IFRS 9.

Novinka účinná od 1. 1. 2026

Změny IFRS 9 a IFRS 7 z května 2024 upřesnily vypořádání závazků prostřednictvím elektronických platebních systémů. Za přesně stanovených podmínek lze použít úzkou výjimku a odúčtovat finanční závazek před datem běžného bankovního vypořádání. Nejde o obecné pravidlo pro všechny odeslané platby; účetní jednotka musí ověřit podmínky standardu a používat zvolený postup konzistentně.

6.3 Dodavatelské financování a reverzní faktoring

Ujednání o dodavatelském financování může prodloužit splatnost závazku odběratele, zatímco finanční instituce uhradí dodavateli dříve. Účetní jednotka musí posoudit, zda závazek nadále odpovídá obchodnímu závazku, nebo se svou podstatou změnil na financování. Rozhodující nejsou jen názvy smluv, ale podmínky, délka splatnosti, ručení, úrok a vztah k běžnému provoznímu cyklu.

Od roku 2024 IAS 7 a IFRS 7 požadují dodatečná zveřejnění o ujednáních dodavatelského financování, aby uživatelé mohli posoudit jejich dopad na závazky, peněžní toky a likviditní riziko. Je třeba popsat podmínky, účetní hodnoty, rozsah splatností a nepeněžní změny.

7 Rezervy podle české účetní úpravy

Zákon o účetnictví vymezuje rezervy jako nástroj k pokrytí závazků nebo nákladů, jejichž povaha je jasně definována a u nichž je k rozvahovému dni pravděpodobné nebo jisté, že nastanou, ale není jistá jejich výše nebo okamžik vzniku. Rezerva musí k rozvahovému dni představovat nejlepší odhad nákladů nebo částky potřebné k vypořádání závazku a nesmí sloužit k úpravě hodnoty aktiv.

Rezerva se tvoří pouze na konkrétně vymezené riziko nebo povinnost; nelze vytvářet obecné rezervy na neurčité budoucí ztráty.

Výše a odůvodněnost rezervy se přezkoumávají nejméně při inventarizaci a při sestavení účetní závěrky.

Zůstatek se převádí do dalšího období, dokud trvá důvod; nepotřebná část se zruší. Rezerva nesmí mít aktivní zůstatek a nesmí kompenzovat ocenění konkrétního aktiva. Účetní tvorba rezervy a její daňová uznatelnost jsou dvě samostatná posouzení.

DRUH REZERVY V ROZVAZE PŘÍKLAD

B.1 REZERVA NA DŮCHODY A PODOBNÉ ZÁVAZKY	Smluvní povinnost poskytovat zaměstnancům důchodové nebo obdobné požitky.
B.2 REZERVA NA DAŇ Z PŘÍJMŮ	Účetní závěrka je sestavena před konečným vyčíslením splatné daně; zohledňují se uhrazené zálohy.
B.3 REZERVY PODLE ZVLÁŠTNÍCH PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ	Například daňově upravená rezerva na opravy hmotného majetku.
B.4 OSTATNÍ REZERVY	Garanční opravy, soudní spory, restrukturalizace při splnění podmínek.

7.1 Účtování rezerv – správný postup

Tvorba rezervy se účtuje na vrub nákladů a ve prospěch účtu rezervy. Při realizaci události se skutečný náklad a skutečný závazek zachytí podle svého věcného druhu a současně se příslušná část rezervy zúčtuje ve prospěch stejné nákladové oblasti. Tím se zabrání dvojímu zatížení výsledku hospodaření.

Důležitá oprava časté chyby

Skutečná dodavatelská faktura za opravu nebo vznik závazku ze soudního rozhodnutí se zpravidla neúčtuje přímo proti rezervě. Nejprve se zaúčtuje skutečný náklad a závazek; poté se odděleně zúčtuje dříve vytvořená rezerva. Přímé použití rezervy proti bankovnímu účtu by zakrylo skutečnou povahu nákladu a závazku.

Příklad: rezerva na opravu hmotného majetku

Účetní jednotka plánuje významnou opravu stroje. Na základě rozpočtu tvoří po tři účetní období rezervu celkem 300 000 Kč. V roce opravy obdrží fakturu 330 000 Kč bez DPH. Pro názornost se používají orientační účty 552 a 451.

ÚČETNÍ PŘÍPAD	ČÁSTKA	MD	D
TVORBA REZERVY V JEDNOTLIVÝCH OBDOBÍCH – SOUHRN	300 000 Kč	552	451
PŘIJATÁ FAKTURA ZA SKUTEČNOU OPRAVU	330 000 Kč	511	321
DPH NA VSTUPU	69 300 Kč	343	321
ZÚČTOVÁNÍ VYTVOŘENÉ REZERVY	300 000 Kč	451	552
ÚHRADA FAKTURY	399 300 Kč	321	221

Čistý náklad roku opravy činí 30 000 Kč, protože 300 000 Kč bylo nákladově zachyceno již při tvorbě rezervy. Daňová uznatelnost rezervy na opravy se řídí zákonem č. 593/1992 Sb., nikoli pouze účetním rozhodnutím.

7.2 Daňová rezerva na opravy hmotného majetku

Zákon o rezervách stanoví zvláštní podmínky, za nichž je tvorba rezervy daňově účinným nákladem. Rezerva se tvoří ke konkrétnímu hmotnému majetku a konkrétní opravě podle rozpočtu. Nelze ji použít na technické zhodnocení, každoročně se opakující údržbu, škody nebo nepředvídané události. Musí být tvořena nejméně ve dvou zdaňovacích obdobích a zákon omezuje maximální dobu tvorby podle odpisové skupiny.

Oprávněnou osobou je zejména vlastník, popřípadě nájemce písemně zavázaný k opravě, splní-li další zákonné podmínky. Peněžní prostředky ve výši tvorby za příslušné zdaňovací období musí být včas převedeny na samostatný bankovní účet vedený v českých korunách nebo eurech a určený pouze pro tuto rezervu.

Prostředky ze samostatného účtu lze čerpat jen na účel, pro který byla rezerva vytvořena. Pominou-li důvody nebo nejsou-li splněny zákonné lhůty pro zahájení a dokončení opravy, rezerva se zruší a upraví se základ daně. Účetní jednotka musí i u daňové rezervy průběžně ověřovat její účetní odůvodněnost a správnost odhadu.

7.3 Rezervy podle IAS 37

IAS 37 Provisions, Contingent Liabilities and Contingent Assets definuje rezervu jako závazek s nejistým časovým rozvrhem nebo výší. Rezerva se uzná, jestliže účetní jednotka má současnou právní nebo mimosmluvní povinnost z minulé události, je pravděpodobný odtok ekonomických zdrojů a částku lze spolehlivě odhadnout. Mimosmluvní povinnost vzniká například tehdy, když zavedená praxe nebo veřejné prohlášení vyvolalo u jiných stran oprávněné očekávání, že účetní jednotka odpovědnost splní.

OBLAST	POŽADAVEK IAS 37
OCENĚNÍ	Nejlepší odhad částky, kterou by účetní jednotka racionálně zaplatila k vypořádání nebo převodu povinnosti k rozvahovému dni.
RIZIKA A NEJISTOTY	Zohlední se, nesmějí však vést k úmyslnému nadhodnocení rezervy.
DISKONTOVÁNÍ	Použije se, je-li dopad časové hodnoty peněz významný; nárůst rezervy v důsledku plynutí času je finančním nákladem.
NÁHRADY TŘETÍ STRANOU	Samostatné aktivum se uzná pouze tehdy, je-li přijetí náhrady prakticky jisté; nesmí převýšit rezervu.
BUDOUCÍ PROVOZNÍ ZTRÁTY	Rezerva se nevytváří, protože neexistuje současná povinnost; ztráty mohou signalizovat snížení hodnoty aktiv.
NEVÝHODNÁ SMLOUVA	Pokud nevyhnutelné náklady plnění převyšují očekávané ekonomické užítky, uzná se rezerva.

RESTRUKTURALIZACE	Rezerva vzniká až při podrobném formálním plánu a mimosmluvní povinnosti vůči dotčeným stranám; nezahrnuje náklady pokračující činnosti.
--------------------------	--

7.4 Podmíněné závazky a podmíněná aktiva

Podmíněný závazek podle IAS 37 se nevykazuje v rozvaze. Jde buď o možnou povinnost, jejíž existence bude potvrzena budoucí událostí mimo plnou kontrolu účetní jednotky, nebo o současnou povinnost, která není uznána, protože odtok není pravděpodobný nebo částku nelze spolehlivě ocenit. Pokud není možnost odtoku vzdálená, významná informace se zveřejní v příloze.

Podmíněné aktivum se rovněž nevykazuje. Je-li přítok ekonomického prospěchu pravděpodobný, zveřejní se jeho povaha a odhadovaný finanční dopad, je-li to proveditelné. Teprve při praktické jistotě přítoku přestává být aktivum podmíněné a vykáže se v účetní závěrce.

PRAVDĚPODOBNOST / STAV	ZÁVAZEK	AKTIVUM
PRAKTICKY JISTÉ	Uznat závazek, pokud je současná povinnost a lze ocenit.	Uznat aktivum; již nejde o podmíněné aktivum.
PRAVDĚPODOBNÉ	Uznat rezervu, jsou-li splněna všechna kritéria IAS 37.	Nevykazovat; významné podmíněné aktivum zveřejnit.
MOŽNÉ, NIKOLI VZDÁLENÉ	Nevykazovat; zveřejnit podmíněný závazek.	Zpravidla nevykazovat; zveřejnění závisí na pravděpodobnosti přítoku.
VZDÁLENÉ	Nevykazovat ani zpravidla nezveřejňovat.	Nevykazovat ani nezveřejňovat.

Příklad: pravděpodobný soudní spor

Na základě stanoviska právníka je k rozvahovému dni pravděpodobné, že účetní jednotka zaplatí náhradu 200 000 Kč. Částku lze spolehlivě odhadnout. Účetní jednotka vytvoří ostatní rezervu. V následujícím období je pravomocně uložena povinnost 230 000 Kč a částka je uhrazena.

ÚČETNÍ PŘÍPAD	ČÁSTKA	MD	D
TVORBA REZERVY K ROZVAHOVÉMU DNI	200 000 Kč	554	459
VZNIK SKUTEČNÉHO ZÁVAZKU Z ROZHODNUTÍ	230 000 Kč	548	379
ZÚČTOVÁNÍ DŘÍVE VYTVOŘENÉ REZERVY	200 000 Kč	459	554
ÚHRADA ZÁVAZKU	230 000 Kč	379	221

Výsledek hospodaření období vypořádání je zatížen rozdílem 30 000 Kč. Pokud by odtok nebyl pravděpodobný, ale pouze možný a nikoli vzdálený, rezerva by se podle IAS 37 nevykázala a informace by se uvedla v příloze jako podmíněný závazek.

7.5 Leasingové závazky: česká úprava a IFRS 16

České účetnictví podnikatelů vychází u běžného nájmu a finančního leasingu především z právního vlastnictví. Předmět leasingu zůstává v účetnictví pronajímatele, který jej odpisuje; nájemce účtuje sjednané splátky do nákladů a případné časové rozlišení. Samotné označení smlouvy jako finančního leasingu tedy u českého nájemce zpravidla nevede k vykázání předmětu a leasingového závazku v rozvaze. Daňová pravidla leasingu je nutné posuzovat odděleně.

IFRS 16 Leases používá u nájemce jednotný rozvahový model. U většiny leasingů delších než dvanáct měsíců nájemce vykáže aktivum z práva k užívání a leasingový závazek, pokud nejde o podkladové aktivum nízké hodnoty a účetní jednotka využije výjimku. Leasingový závazek se při zahájení oceňuje současnou hodnotou budoucích leasingových plateb diskontovaných implicitní úrokovou mírou leasingu, je-li zjištělná, jinak přírůstkovou výpůjční sazbou nájemce.

FÁZE IFRS 16	LEASINGOVÝ ZÁVAZEK
PRVOTNÍ UZNÁNÍ	Současná hodnota nezaplacených leasingových plateb.
NÁSLEDNÉ OCENĚNÍ	Zvyšuje se o úrok, snižuje se o zaplacené splátky a upravuje se při vybraných přeceněních nebo modifikacích.
VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	Úrokový náklad ze závazku je oddělen od odpisu aktiva z práva k užívání.
VÝJIMKY NÁJEMCE	Krátkodobé leasingy a leasingy podkladových aktiv nízké hodnoty lze za stanovených podmínek účtovat jako náklad.

Odložená daň u leasingu

IFRS 16 vytváří aktivum z práva k užívání a leasingový závazek. IAS 12 vyžaduje posoudit dočasné rozdíly z obou položek. Změny IAS 12 týkající se jediné transakce odstranily dřívější široké použití výjimky z prvotního uznání u leasingů.

8 Zaměstnanecké, daňové a jiné závazky

Závazky vůči zaměstnancům se v českém účetnictví zachycují zejména v účtové skupině 33. Hrubé mzdy se účtují do nákladů proti závazku vůči zaměstnancům, zákonné odvody zaměstnavatele do nákladů proti závazku vůči institucím. Srážky zaměstnance snižují závazek vůči zaměstnanci a zvyšují závazky vůči správci daně nebo institucím sociálního a zdravotního pojištění.

ÚČETNÍ PŘÍPAD	ČÁSTKA	MD	D
HRUBÉ MZDY	500 000 Kč	521	331

POJISTNÉ HRAZENÉ ZAMĚSTNAVATELEM	orientačně	524	336
SRÁŽKA ZÁLOHY NA DAŇ	dle výpočtu	331	342
SRÁŽKA POJISTNÉHO ZAMĚSTNANCE	dle výpočtu	331	336
VÝPLATA ČISTÝCH MEZD	dle výpočtu	331	221

IAS 19 rozlišuje krátkodobé zaměstnanecké požitky, požitky po skončení pracovního poměru, ostatní dlouhodobé požitky a požitky při ukončení pracovního poměru. Krátkodobé požitky jsou očekávány k úplnému vypořádání do dvanácti měsíců po skončení období, v němž zaměstnanci poskytli související služby; oceňují se zpravidla bez diskontování.

Splatný daňový závazek vychází z daňového přiznání a zákona o daních z příjmů. Odložený daňový závazek je účetní kategorií založenou na zdanitelných přechodných rozdílech. V české rozvaze se vykazuje jako dlouhodobý závazek; podle IFRS jej upravuje IAS 12 a při členění rozvahy se nevykazuje jako krátkodobý.

9 Závazky v cizí měně – integrovaný příklad

Účetní jednotka přijme službu za 10 000 EUR při kurzu 24,80 Kč/EUR. K rozvahovému dni závazek není uhrazen a kurz činí 25,20 Kč/EUR. V následujícím období je závazek uhrazen při kurzu 25,00 Kč/EUR. Pro zjednodušení se neuvažuje DPH.

ÚČETNÍ PŘÍPAD	ČÁSTKA	MD	D
VZNIK ZÁVAZKU ZA SLUŽBU	248 000 Kč	518	321
ZÁVĚRKOVÝ PŘEPOČET – ZVÝŠENÍ ZÁVAZKU	4 000 Kč	563	321
ÚHRADA ZÁVAZKU V NOVÉM OBDOBÍ	250 000 Kč	321	221
KURSOVÝ ZISK PROTI ZÁVĚRKOVÉ HODNOTĚ	2 000 Kč	321	663

Po závěrkovém přepočtu činí účetní hodnota závazku 252 000 Kč. Úhrada za 250 000 Kč vytváří kursový zisk 2 000 Kč. Kurzové rozdíly jsou účetně odděleny od původního nákladu na službu.

10 Srovnání české úpravy a IFRS

OBLAST	ČESKÉ ÚČETNÍ PŘEDPISY	IFRS
BĚŽNÉ ZÁVAZKY	Při vzniku zpravidla jmenovitá hodnota; následně inventarizace a přepočet cizí měny.	Finanční závazky prvotně v reálné hodnotě; většina následně v naběhlé hodnotě pomocí EIR.
DLOUHODOBÉ / KRÁTKODOBÉ	Prezentace podle zbývajících splatností k rozvahovému dni a obsahu vyhlášky.	Provozní cyklus, obchodování, 12 měsíců a právo odložit vypořádání k rozvahovému dni.
REZERVY	Nejlepší odhad podle zákona a vyhlášky; diskontování není	IAS 37: současná právní nebo mimosmluvní povinnost;

DAŇOVÁ UZNATELNOST	obecným povinným modelem podnikatelské úpravy. Samostatně podle zákona o rezervách a daňových předpisů.	diskontování při významné časové hodnotě peněz. IFRS daňovou uznatelnost neurčuje; účetní dopad daně řeší IAS 12.
FINANČNÍ LEASING U NÁJEMCE	Zpravidla právní vlastník vykazuje aktivum; nájemce účtuje splátky do nákladů.	IFRS 16: aktivum z práva k užívání a leasingový závazek u většiny leasingů.
PODMÍNĚNÉ ZÁVAZKY	Významná rizika se zveřejňují v příloze podle obecného požadavku na věrný a poctivý obraz.	IAS 37 stanoví podrobný model nevykázání a zveřejnění, není-li možnost odtoku vzdálená.

11 Nejčastější chyby

- Automatické považování všech položek se splatností původně delší než rok za dlouhodobé bez reklasifikace části splatné do dvanácti měsíců.
- Záměna běžného závazku, dohadného účtu pasivního a rezervy.
- Účtování dodavatelské faktury za materiál při způsobu A přímo na účet 112 bez zachycení pořízení a převzetí.
- Považování přijaté zálohy za výnos před splněním povinnosti.
- Opomenutí DPH z přijaté úplaty nebo její dvojí přiznání při konečné faktuře.
- Účtování běžného úroku přímo do jistiny úvěru, ačkoli se podle smlouvy nekapitalizuje.
- Přímé účtování skutečné opravy nebo soudního plnění proti rezervě bez zachycení skutečného nákladu a závazku.
- Tvorba obecné rezervy na budoucí provozní ztráty.
- Zaměňování účetní rezervy a daňově uznatelné rezervy podle zákona č. 593/1992 Sb.
- Plošné tvrzení, že každá rezerva podle IFRS se musí diskontovat bez posouzení významnosti časové hodnoty peněz.
- Vykázání možného podmíněného závazku jako rezervy, přestože odtok není pravděpodobný.
- Tvrzení, že český nájemce běžně vykazuje předmět finančního leasingu a leasingový závazek stejně jako podle IFRS 16.
- Započtení pohledávky a závazku bez právně vymahatelného práva a úmyslu čistého nebo současného vypořádání.
- Neprovedení závěrkového přepočtu peněžního závazku v cizí měně.
- Opomenutí zveřejnění významných ujednání dodavatelského financování, covenantů a likviditního rizika v IFRS účetní závěrce.

12 Shrnutí modulu

Cizí zdroje představují financování, které nepatří vlastníků a je spojeno se současnou povinností účetní jednotky. Závazek vzniká z minulé události a jeho vypořádání povede k odtoku ekonomických zdrojů. Je nutné rozlišovat běžný závazek, rezervu, přijatou zálohu, výdaje a výnosy příštích období a dohadné položky. Přijatá záloha je závazkem do okamžiku splnění nebo vrácení. Rezerva je závazek s nejistou výší nebo časovým určením. Výdaje příštích období a pasivní dohadné účty zachycují náklady běžného období podle toho, zda je částka známá nebo

odhadovaná, zatímco výnosy příštích období představují částku přijatou nebo zaúčtovanou před období, do něhož ekonomicky patří.

V české rozvaze se cizí zdroje člení zejména na rezervy a dlouhodobé a krátkodobé závazky. Rozhodující je zbývajcí splatnost k rozvahovému dni, nikoli původní délka smlouvy. Krátkodobá část dlouhodobého úvěru se proto musí správně překlasifikovat. Aktiva a závazky nelze vzájemně započíst pouze proto, že jsou vůči témuž partnerovi; kompenzace je přípustná jen při splnění účetních a právních podmínek. Běžné závazky se oceňují zpravidla jmenovitou hodnotou, nabyté závazky pořizovací cenou a cizoměnové závazky se k rozvahovému dni přepočítávají. Kurzové rozdíly se zachycují podle příslušných pravidel.

Dodavatelské závazky vznikají při převzetí zboží nebo služby a účtují se podle ekonomické příslušnosti plnění, nikoli pouze podle data faktury. Přijatá záloha se zachytí odděleně a u plátce DPH se posoudí daňová povinnost z přijaté platby. Účet 383 se použije pro přesně známý budoucí výdaj patřící do běžného období, účet 389 pro kvalifikovaný odhad nevyfakturovaného nákladu a účet 384 pro výnos budoucího období. Úvěry, zápůjčky a související úroky se sledují odděleně podle věřitele, splatnosti, měny, zajištění a podmínek smlouvy. Dodavatelské financování a reverzní faktoring vyžadují posoudit, zda závazek zůstává obchodním závazkem, nebo se svou podstatou mění na finanční dluh, a tomu přizpůsobit prezentaci i zveřejnění.

Rezerva se v českém účetnictví tvoří na konkrétně vymezené riziko nebo povinnost, která souvisí s minulou událostí, je pravděpodobná nebo jistá, ale její částka nebo okamžik nejsou přesně známy. Nelze ji vytvářet obecně na budoucí provozní ztráty ani jako nástroj vyhlazování výsledku. Účetní a daňové rezervy se posuzují odděleně; například daňová rezerva na opravy hmotného majetku má zvláštní zákonné podmínky a peněžní prostředky musí být ukládány na samostatný účet. Při realizaci události se nejprve zaúčtuje skutečný náklad a závazek a následně se odděleně zúčtuje rezerva. Tím se zachová transparentnost mezi odhadem minulého období a skutečným plněním.

IFRS 9 oceňuje většinu finančních závazků amortizovanou hodnotou pomocí efektivní úrokové míry; reálná hodnota do výsledku se používá u vymezených kategorií. Odúčtování je možné při zániku povinnosti a podstatná změna smluvních podmínek může vést k odúčtování původního a vykazání nového závazku. IAS 37 uzná rezervu pouze při existenci současné právní nebo mimosmluvní povinnosti, pravděpodobném odtoku zdrojů a spolehlivém odhadu. Podmíněný závazek se zpravidla nevykazuje, ale zveřejňuje, pokud odtok není vzdálený; podmíněné aktivum se nevykazuje. IFRS 16 u nájemce vykazuje aktivum z práva k užívání a leasingový závazek, zatímco české zachycení nájmu a finančního leasingu obvykle vychází z právního vlastnictví.

Základní a doporučené zdroje

Česko. (1991). Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v aktuálním znění. e-Sbírka. <https://e-sbirka.gov.cz/sb/1991/563>

Česko. (1992). Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v aktuálním znění. e-Sbírka. <https://e-sbirka.gov.cz/sb/1992/586>

Česko. (1992). Zákon č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, v aktuálním znění. e-Sbírka. <https://e-sbirka.gov.cz/sb/1992/593>

Česko. (2002). Vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o účetnictví pro podnikatele účtující v soustavě podvojného účetnictví, v aktuálním znění. e-Sbírka. <https://e-sbirka.gov.cz/sb/2002/500>

Česko. (2004). Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, v aktuálním znění. e-Sbírka. <https://e-sbirka.gov.cz/sb/2004/235>

Ministerstvo financí České republiky. (2026). České účetní standardy pro podnikatele č. 001, 003, 004, 006, 017, 018 a 019, v aktuálním znění. <https://www.mfcr.cz/cs/kontrola-a-regulace/ucetnictvi/legislativa-v-ucetnictvi>

IFRS Foundation. (2026). IAS 1 Presentation of Financial Statements. <https://www.ifrs.org/issued-standards/list-of-standards/ias-1-presentation-of-financial-statements.html/>

IFRS Foundation. (2026). IAS 12 Income Taxes. <https://www.ifrs.org/issued-standards/list-of-standards/ias-12-income-taxes/>

IFRS Foundation. (2026). IAS 19 Employee Benefits. <https://www.ifrs.org/issued-standards/list-of-standards/ias-19-employee-benefits/>

IFRS Foundation. (2026). IAS 21 The Effects of Changes in Foreign Exchange Rates. <https://www.ifrs.org/issued-standards/list-of-standards/ias-21-the-effects-of-changes-in-foreign-exchange-rates/>

IFRS Foundation. (2026). IAS 32 Financial Instruments: Presentation. <https://www.ifrs.org/issued-standards/list-of-standards/ias-32-financial-instruments-presentation/>

IFRS Foundation. (2026). IAS 37 Provisions, Contingent Liabilities and Contingent Assets. <https://www.ifrs.org/issued-standards/list-of-standards/ias-37-provisions-contingent-liabilities-and-contingent-assets/>

IFRS Foundation. (2026). IFRS 7 Financial Instruments: Disclosures. <https://www.ifrs.org/issued-standards/list-of-standards/ifrs-7-financial-instruments-disclosures/>

IFRS Foundation. (2026). IFRS 9 Financial Instruments. <https://www.ifrs.org/issued-standards/list-of-standards/ifrs-9-financial-instruments/>

IFRS Foundation. (2026). IFRS 16 Leases. <https://www.ifrs.org/issued-standards/list-of-standards/ifrs-16-leases/>

IFRS Foundation. (2026). IFRS 18 Presentation and Disclosure in Financial Statements. <https://www.ifrs.org/issued-standards/list-of-standards/ifrs-18-presentation-and-disclosure-in-financial-statements/>

Doporučená literatura

Dvořáková, D. (aktuální vydání). Finanční účetnictví a výkaznictví podle mezinárodních standardů IFRS. Brno: BizBooks.

Müllerová, L., & Molín, J. (2020). Daně v účetnictví ČR I. Praha: Oeconomica.

Randáková, M. (2018). Finanční účetnictví v České republice po 1. 1. 2016. Praha: Oeconomica.

Skálová, J. (aktuální vydání). Podvojně účetnictví. Praha: Grada.

Stejskalová, I. (2021). Finanční účetnictví pro manažery s netradičně pojatými případovými studiemi (3. aktualizované vydání). Praha: Wolters Kluwer.

Kontrolní otázky a úkoly

1. Vysvětlíte rozdíl mezi závazkem, rezervou, dohadným účtem pasivním a výdajem příštích období.
2. Zařadíte do české rozvahy: obchodní závazek splatný za 60 dní, odložený daňový závazek, část úvěru splatnou za osm měsíců, ostatní rezervu a výnosy příštích období.
3. Uvedte čtyři kritéria, podle nichž IAS 1 klasifikuje závazek jako krátkodobý.
4. Popište vliv covenantu testovaného po rozvahovém dni na klasifikaci a zveřejnění úvěru podle IFRS.
5. Zaúčtujte nákup materiálu způsobem A včetně DPH a úhrady.
6. Zaúčtujte přijatou zálohu 242 000 Kč včetně 21% DPH, konečnou fakturu a úplné zúčtování zálohy.
7. Rozhodněte, zda se v pěti zadaných situacích použije účet 383, 384, 389 nebo rezerva 45x.
8. Vysvětlíte, proč splátka jistiny úvěru není nákladem a proč běžný úrok nelze automaticky účtovat do jistiny.
9. Vypočtete efektivní úrokový náklad u dluhopisu vydaného pod nominální hodnotou.
10. Popište podmínky uznání rezervy podle IAS 37 a uveďte příklad mimosmluvní povinnosti.
11. Navrhněte účetní zápisy při tvorbě rezervy na soudní spor, vzniku skutečného závazku, zúčtování rezervy a úhradě.
12. Vyjmenujte základní daňové podmínky rezervy na opravy hmotného majetku.
13. Vysvětlíte rozdíl mezi pravděpodobným podmíněným závazkem a vzdáleným rizikem.
14. Porovnejte zachycení finančního leasingu u českého nájemce a nájemce podle IFRS 16.
15. Vypočtete kursové rozdíly u závazku 40 000 EUR při vzniku, rozvahovém přepočtu a úhradě třemi různými kurzy.
16. Vyhledejte ve zveřejněné IFRS účetní závěrce informace o splatnosti finančních závazků, leasingových závazcích a dodavatelském financování.

Testové otázky

- 1) **Co je závazek?**
 - a) budoucí plán nákupu
 - b) současná povinnost vzniklá z minulé události
 - c) vždy pouze bankovní úvěr
 - d) vlastní kapitál
- 2) **Která položka vyjadřuje přesně známý náklad běžného období placený později?**
 - a) 383
 - b) 384
 - c) 388
 - d) 391
- 3) **Která položka se použije u nevyfakturované energie, jejíž částku je nutné odhadnout?**
 - a) 311
 - b) 383
 - c) 389

- d) 451
- 4) **Je přijatá záloha před splněním výnosem?**
- a) ano vždy
 - b) ne, zpravidla je závazkem
 - c) pouze podle IFRS
 - d) pouze bez DPH
- 5) **Jak se v české účetní úpravě při vzniku oceňuje běžný závazek?**
- a) reprodukční pořizovací cenou
 - b) jmenovitou hodnotou
 - c) vždy reálnou hodnotou
 - d) nulou
- 6) **Co se děje s cizoměnovým závazkem k rozvahovému dni?**
- a) ponechá se původní kurz
 - b) přepočte se závěrkovým kurzem a vykáže kursový rozdíl
 - c) automaticky se odepisuje
 - d) převede se do vlastního kapitálu
- 7) **Jak se podle IFRS 9 následně oceňuje většina úvěrů?**
- a) naběhlou hodnotou pomocí efektivní úrokové míry
 - b) reprodukční cenou
 - c) vždy jmenovitou hodnotou bez úroku
 - d) čistou realizovatelnou hodnotou
- 8) **Kdy se podle IAS 37 uzná rezerva?**
- a) na každou možnou ztrátu
 - b) při současné povinnosti, pravděpodobném odtoku a spolehlivém odhadu
 - c) jen po zaplacení
 - d) jen pokud je daňově uznatelná
- 9) **Lze vytvořit rezervu na obecné budoucí provozní ztráty podle IAS 37?**
- a) ano
 - b) ne
 - c) pouze u banky
 - d) jen s diskontem
- 10) **Kdy se rezerva podle IAS 37 diskontuje?**
- a) vždy bez výjimky
 - b) když je dopad časové hodnoty peněz významný
 - c) nikdy
 - d) jen u krátkodobých rezerv
- 11) **Jak se účtuje skutečná faktura za opravu, na kterou existuje rezerva?**
- a) pouze 451/321
 - b) nejprve skutečný náklad a závazek, následně oddělené zúčtování rezervy
 - c) pouze 221/451
 - d) vůbec se neúčtuje
- 12) **Co je nezbytné pro daňovou rezervu na opravy?**
- a) obecný plán údržby
 - b) konkrétní majetek a oprava a splnění podmínek zákona o rezervách
 - c) pouze souhlas auditora

d) existence IFRS závěrky

13) Co vykazuje nájemce podle IFRS 16 u většiny leasingů?

- a) pouze nájemné v nákladech
- b) aktivum z práva k užívání a leasingový závazek
- c) zásobu
- d) vlastní kapitál

14) Jak se zachází s podmíněným závazkem, pokud možnost odtoku není vzdálená, ale odtok není pravděpodobný?

- a) uzná se rezerva
- b) nevykáže se, ale zveřejní se v příloze
- c) vykáže se jako aktivum
- d) převede se do výnosů

15) Co vyžaduje IAS 32 pro započtení finančního aktiva a závazku?

- a) stejného obchodního partnera
- b) právně vymahatelné právo a úmysl čistého nebo současného vypořádání
- c) stejnou měnu pouze
- d) souhlas daňového poradce

Řešení testu

Správné odpovědi

1. b, 2. a, 3. c, 4. b, 5. b, 6. b, 7. a, 8. b, 9. b, 10. b, 11. b, 12. b, 13. b, 14. b, 15. b